

Приморске Новине

ЛИСТ ССРН ОПШТИНЕ БУДВА

ИЗЛАЗИ ПЕТНАЕСТОДНЕВНО

ГОДИНА IV ❖ БРОЈ 62. ❖ 25. ЈУЛ 1975.

ЦИЈЕНА 2 ДИНАРА

Прослава 13. јула у Брајићима

ИСПИТ ПРЕД СЛОБОДАРСКОМ ТРАДИЦИЈОМ И ПРЕД ВЕЛИКОМ БУДУЋНОШЋУ

ПРОСЛАВА ДАНА УСТАНКА ЦРНОГОРСКОГ НАРОДА почела је 13. јула рано изјутра вјежбом јединица територијалне одбране, која је извела импровизацију битке на Брајићима и евоцирањем успомена преживјелих бораца на јулске дане 1941. године. Свечаности је присуствовало мноштво народа из Будве, Светог Стефана, Петровца на Морју и околних села, као и **Доброслав Ђулафић**, потпредседник Савезног извршног вијећа, **Светозар Дурутовић**, члан Извршног комитета ЦК СК Црне Горе, **Милош Журић**, секретар Савеза удружења бораца народно-ослободилачког рата наше Републике, народни херој **Марко Станишић** и велики број учесника ове славне борбе, као и чланови породица бораца који су крвљу и животима својим потврдили вјерност слободарским идеалима становника овог села, што је, од када се за њега зна, само идеалу слободе робовало.

Јован Иванчевић поздравио је присутне на овом слављу и дао ријеч **Блажу Ивановићу**, председнику Општинске конференције Савеза комуниста. Спомен-гробницу седморици јунака открио је **Доброслав Ђулафић**, који је, евоцирајући успомену на храбре ратнике из Брајића — који су се, почев од 13. јула 1941. године, борили широм наше домовине у саставу Приморског батаљона „Стеван Штиљановић“, Ловћенског одреда, славом овјенчаних пролетерских бригада: Прве, Друге, Четврте и Пете црногорске народно-ослободилачке ударне бригаде — између осталог, рекао:

Доброслав Ђулафић евоцира успомену на храбре ратнике

Дозволите ми да на почетку кажем да ми је веома драго што се данас, 13. јула, на дан устанка црногорског народа, налазим на јуначким и устаничким Брајићима, и што ми је узмизана част да откријем спомен-гробницу седморици хра

брих другова, који су пали на различитим дјеловима дугог пута до слободе, а сачувањем заједно и у смрти сједињени идејом за коју су се борили. Они су заједно са још тридесеторицом такође храбрих и палих, заједно са својим земљацима који су,

готово голоруки, на позив Партије, кренули против оосвајача, знали да слободу нико не дарива, ве доноси је ни небо ни камен, ве да је доноси, одржавају и развијају људи достојни слободе.

МЕТА И КОСТ У ГРЛУ ОСВАЈАЧА

Брајићи су мушки и одлучно преко отворене мушнице рекли окупатору: Не! Они друкчије пијесу ни могли ни хтјели, слушајући глас Партије у чијем су позиву и програму препознали јасно битку за све потлачене и обесправљене, битку и за њихову достојанствену и људску egzистенцију под сунцем. Они су таквом јуначком и родољубивом чину били наредни и великом и слободарском традицијом Брајића и свог ширег краја. Та традиција се овдје, као усталом у цијепој Црној Гори, преносила из генерације на генерацију. Генерације храбрих брајићких устаника из 1941. године знале су да је овај дио црногорског камењара одувijek био мета али и кост у грлу освајачима који су и успијевали да за кратко отму њихову земљу, али никада њихову душу и њихово срце. Налили су Брајиће Турци, разарали их Французи с којима је једном битка трајала шест пуних и крвавих дана, палили Аустријанци, па и Италијани. Ратовали су Брајићи у балканском рату. У првом свјетском рату њихова чета од 135 бораца била је на Мирцу, 105 бораца пре

(Наставак на 2. страни)

УРУЧЕНА ОДЛИКОВАЊА ЗАСЛУЖНИМ ГРАЂАНИМА

Одликовани са **Блажом Ивановићем**, председником Општинске конференције Савеза комуниста

У оквиру прославе тринаестог јула, дана устанка црногорског народа, Општинска конференција Савеза комуниста у Будви је уручила одликовања, којима су је указима бр. 61 од 24. априла 1975. године и бр. 72 од 7. маја 1975. године одликовао председник Социјалистичке Федеративне Републике

Југославије, **Јосип Броз Тито**.

За нарочите заслуге у ширењу братства међу нашим народима и народностима, као и у стварању и развијању политичког и моралног јединства земље, одликован је Орденом братства и јединства са златним вијенцем **Лука Митров Ђурашевић**, а **Пеко Станковић Лијешев** одликован је Орденом рада са

црвеном заставом за нарочите заслуге и постигнуте успјехе у раду од значаја за напредак земље.

Орденом заслуга за народ са сребрним зрацима одликовани су **Илија Симо Митровић** и **Станица Васова Митровић**, и то за нарочите заслуге и постигнуте успјехе у раду од значаја за социјалистичку изградњу земље, док је **Анђа Луке Калођурђевић** — (Бечић) за нарочите заслуге у ширењу братства међу нашим народима и народностима, као и у стварању и развијању политичког и моралног јединства земље одликована Орденом братства и јединства са сребрним вијенцем.

За нарочите заслуге и постигнуте успјехе у раду од значаја за напредак земље Орденом рада са златним вијенцем одликовани су: **Љиљана Андела Борета** — Миш, **Нико Видов Ђурашевић**, **Ђуро Анђић Медиговић**, **Владимир Лазаров Митровић** и **Саво Вукалов Станишић**, а за заслуге и постигнуте успјехе у раду од значаја за социјалистичку изградњу земље, Орденом заслуга за народ са сребрном звијездом одликовани су: **Даница Лазара Јелушић** — Шпадијер, **Зора Луке Лукетић**, **Видо Иво**

Копитовић, **Даро Митров Митровић** и **Анђа Никова Прибиловић**.

Бранко Миланов Варагић, **Стево Павлов Вуковић**, **Изра Симо Гордан**, **Владо Крсто** **Тасковић**, **Љубомир Богић** **Ђевић**, **Марко Божов** **Зец**, **Наталија Савова Иван** **вић** — Вулетовић, **Никола Јованов Јоцић**, **Благоје Савов** **Кривокапић**, **Илија Петров Мартиновић**, **Милош Петров Нишавић**, **Јагош Јовов** **Петровић**, **Василије Пенадов** **Поповић**, **Стево Криво** **Радоновић**, **Марко Радов** **Станишић**, **Марко Јок** **Тановић**, **Љубомир Михаилов Филиповић**, **Лакић Илија** **Шуковић** и **Видо Божов Радовић**, одликовани су Орденом рада са сребрним вијенцем за заслуге и постигнуте успјехе у раду од значаја за напредак земље.

За заслуге у развијању и реализовању концепције општенародне одбране и за успјехе у подизању војно-стручног знања и борбене готовости наших грађана одликован је Орденом за војне заслуге са сребрним мачевима **Милаш Андријин Митровић**, а медаљом рада **Томо Митров Мартиновић** и **Љубиша Владимиров Петровић**, и то за залагање и постигнуте успјехе у раду.

Прослава Дана устанка Црногорског народа

(Наставак с 1. стране)

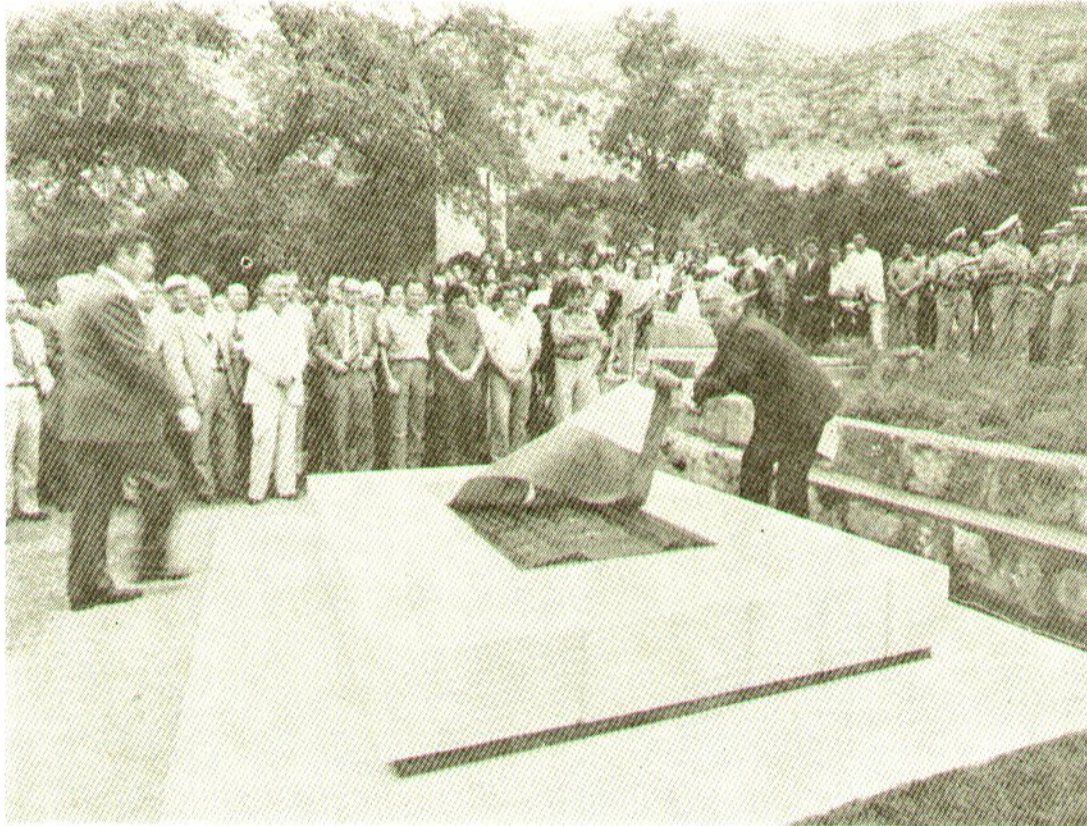
шло је албанску голготу и окитило груди Споменицом ове страданије. Шесторица су понијели Карађорђеву звијезду.

Слободарске традиције преносиле су се овдје с кољена на кољено, преносиле су их гусле и никад довољно сита уста. И баш то, тај поени живот на камену, није задовољавао да се људи митовима о слободи опијају, да се задовоље гусларско-романтичарским представама о њој. Јер, знали су они: слобода, да би била потпуна и очовјечена, треба да буде слобода живљења и равноправности. А такве слободу дуго, веома дуго, овдје, као ни другдје, било није. Због тога су идеје КПЈ, њен револуционарни програм и позив на мијењање свијета, овдје, у овом камењару оскудне природе али богатом људима и духом, нашле плодносно тле.

Заједно с Пантровићима, Прмичанима, Манима и другим устаницима, Брајини су савали слободу пуне социјалне и националне равноправности, која почива на раменима управних и самосвијесних људи. У име битке за ту и такву слободу основали су прву партијску ћелију уочи судбоносних догађаја, а у име ње међу првима су уранили на крваво јулоко слободите. Историја је забиљежила значајне догађаје овдје: разоружавање жандармеријске станице првог устаничког дана, уништење италијанског фашистичког батаљона од преко 300 војника. Забиљежила је, између осталог, да је овдје пред устаницима поклекнуо и први окупаторски тенк.

БРАЈИЊКИ ПУЦЊИ — ОДЗИВ ПОЗИВУ КПЈ

Услиједили су репресалије окупатора, као и много пута раније, само овог пута још жешће: читаво село је спаљено, а људи су одведени у логор. Али, народни дух опет је издржао, отпор је био јачи од терора. За читаво вријеме рата овдје ће радити партијска ћелија, генерација ће се на генерацију надовезивати у строју, па ће се нешто касније, 1942. године, формирати и скојевска организација. У партизанској колони широм Југославије бориће се најбољи синови Брајина од којих шеснаесторица у колони прослављене Четврте црногорске пролетерске да бив четрдесет и тројица узидали своје кости у темеље нове

Потпредседник Савезног извршног вијећа Доброслав Ђулафић открива спомен-гробницу у Брајини

социјалистичке Југославије.

Брајини устанички пуцњи били су снажан дио далеког јулоког тринаестојулског плутона слободарске Црне Горе која се, заједно са осталим дјеловима наше земље, одавала позиву Комунистичке партије Југославије да се окупатору на све његове репресалије, обмањивања и уцјене одговори на једино могући начин — отвореним отпором и подигнутом пушком.

Црна Гора — сиромашна, обесправљена, неравноправна у буржоаској, од народног интереса дубоко отуђеној државној творевини — тих јулоких дана није само подлагала испит пред својом слободарском традицијом. Она је то још више чинила пред својом будућношћу. Прогресивне тежње народа — сан о заједничком животу с другим народима Југославије на новим основама и у праведном очовјеченим односима — морали су се остваривати оружјем и крваву најбољих синова. Тај испит, и пред славном прошлошћу и пред великом будућношћу, положен је на најбољи и највјештачественији начин. На карти поробљене Европе, којом је дивљала фашистичка немања, засијетлио је тих љетних дана године 1941. један, географски мален, и усамљен, али историјски огроман простор. Засвијетлио примјером и жртвом, прегнућем и храброшћу.

Устанички дани нијесу били израз слободарских тежњи наших народа и народности. Они

су били и дубока негација старог друштва и односа у њему. Означили су почетак оружаног дијела наше социјалистичке револуције, која се одвијала кроз илегални рад у тешким условима терора и одмазде, а учвршћивала и масовила кроз године славне народноослободилачке борбе, када су се око Комунистичке партије Југославије окупиле све прогресивне и родољубиве снаге овог друштва, револуције која је у миру из темеља измијенила друштвено-политичку, економску и културну слику земље и њен положај у свијету.

НЕРАСКИДИВИ КОНТИНУИТЕТ НАШЕ РЕВОЛУЦИЈЕ

Данас када славио велики јубилеј, 30-годишњицу побједе над фашизмом, можемо бити поносни на све оно што смо урадили и постигли. Развили смо стваралачке снаге и потенцијале, на самоуправним основама учврстили наше социјалистичко заједништво, братство и јединство свих наших народа и народности, дали, досљедни свом слободарском опредељењу, велики допринос миру у свијету и ослободилачким тежњама народа који се боре за своје ослобођење. Кризне ситуације у прошлости, тешкоће и тренутна посустајања никад нијесу код наших радних људи довели у питање вјеру у оправданост наше самоуправне оријентације. Они су били још јачи подстицај за ангажовање Савеза комуниста који, под руководством друга Тита, овај народ деценијама води кроз најсудбоносији и најзначајнији дио његове историје. Та ог-

ромна снага окупљена у њему и око њега увијек је била и остала отворена за нова, још прогресивнија рјешења. Јер, Савез комуниста — вјеран својој револуционарној, антидогматској природи и марксистичкој критичности према сопственој пракси — никад није дозволио да се успана на лаворима своје славе.

Налазимо се управо у оној етапи наше социјалистичке револуције која тече у знаку до сада најдалекосежних захвата и домета у класном бићу наше самоуправне демократије. Започели смо процесе који воде потпуном ослобађању радничке класе и уопште радног човјека, ослобађању и развијању њихових огромних стваралачких снага. Започели смо процесе који треба да обезбиједе радничкој класи потпуно овладавање условима и резултатима свога рада и да све брже постаје одлучујући субјекат друштвене политике. Нови Уставом и партијским опредељењима, формулисаним на Десетом конгресу КПЈ и Шестом Конгресу СК Црне Горе, отворен је снажан фронт према свему што се двадесетпетогодишњем самоуправном расту друштва супротстављало са ових или оних антисоцијалистичких позиција. Истодобно, отворен је и огроман простор за битку свих прогресивних снага друштва за квалитативно нове односе у њему. Протекло је тек нешто више од годину дана практичне акције на реализацији конгресних и уставних начела и одлука, а већ можемо рећи да су, упркос бројним отпорима и наслијеђеним старим од-

носима, на овом плану постигнути веома значајни резултати.

Сјећања на славне дане слободарске јулоке дане прати и наше знање о природном и нераскидивом континуитету наше револуције, о снази величини свих њених етапа, о њеној мудрости и отворености за све прогресивно у нашем друштву и свијету. Будући и усмјеравајући огромне снаге народа, развијајући и чувајући свијетле тековине својих претходних етапа и отварајући стално нове перспективе, наша револуција је зрела по искуству и млада по виталности. Увијек у дослуку с прогресивним тежњама свога народа, усредсређена на његове виталне интересе, а истовремено дубоко интернационалистичка по свом духу, она је у свијету, у међународном радничком и комунистичком покрету, била и јесте дубоко инспиративна. Имали смо, и имамо, снаге да увијек отворено погледамо у очи својим слабостима, да никад самозадовољно не станемо пред постигнутим, да се не затварамо. Отуда и наша снага да се увијек одупремо притисцима, и оним унутрашњим и оним спољним. Идемо својим путем дубоко одани идеалима своје револуције и њеној социјалистичкој класној суштини. Ради мо и живимо у миру, желећи да он буде и општељудски и вјечан. Истовремено јачамо одбрамбену снагу народа — управо у име те слободе и независности за коју смо толико жртава дали.

Откривајући ово спомен обиљежје Иванчевићима: Митру, Ристу и Боју, затим Митру Мартиновићу, Тому Клаћу, Блажу Прентовићу и Луки Стојановићу, ми тиме одужујемо само дио дуга према њиховом дјелу. Најбољи начин одуживања јунацима револуције, и револуције уопште, јесте савјесно извршавање задатака које она у свим етапама поставља пред савремене генерације. Нека стога примјер херојске борбе и смрти ових седам јунака, пред чијим се сјенима клањамо овог 13. јула, примјер херојске борбе и смрти свих погинулих Брајина, и свих оних који су своју вјерност револуцији потврдили својим животима, буде подстрек и стално надахнуће младим генерацијама и нама свима да чувамо свијетле традиције и тековине те револуције и да будемо стално и максимално ангажовани на њеним садашњим и будућим задацима...

Дозволите ми да завршим народом с којом се борило и гинуло у току народноослободилачке борбе, са којом и данас живимо; да живи Савез комуниста Југославије да живи Социјалистичка Југославија, да живи друг Тито!"

УРУЧЕНА ПЛАКЕТА

У присуству представника Скупштине општине и друштвено-политичких организација, саборац народног хероја Нике Анђуса Лука Ђурашевић уручио је његовој јединој кћерки Соњи плакету Скупштине СР Црне Горе, која је овом истакнутом борцу — вијешнику Првог засиједања Антифашистичког вијећа народног ослобођења Црне Горе и Боке, одржаног у Колашину, посмртно додијељена поводом 25-годишњице тог значајног датума у нашој историји.

Нико Анђус погинуо је 9. јула 1944. године смрћу хероја као секретар Среског комитета КПЈ за Котор.

Снимио: В. Ракочевић

Чета територијалне одбране

УЗ 34-ГОДИШЊИЦУ СЛАВНЕ БИТКЕ У БРАЈИЋИМА

Одзив завјетима предака и аманет будућима

„У НИЗУ ВЕЛИЧАНСТВЕНИХ ПРАЗНИКА — РЕКАО ЈЕ, ПОРЕД ОСТАЛОГ БЛАЖО ЈОВАНОВИЋ — КОЈЕ СУ НАШИ НАРОДИ КРВЉУ СВОЈОМ СТВАРАЛИ. 13. ЈУЛ ЗАУЗИМА ПОСЕБНО МЈЕСТО. ТОГА ДАНА, ПРИЈЕ 34. ГОДИНЕ, ОГЛАСИЛА СЕ, КО ЗНА ПО КОЈИ ПУТ У СВОЈОЈ ИСТОРИЈИ, ПОСТОЈБИНА ВЈЕЧИТИХ УСТАНИКА И ПРЕГАЛАЦА, ЗЕМЉА ПРКОСА И ПОНОСА, ОГЛЕДАЛА СЕ ЦРНА ГОРА ОГЊЕМ ИЗ ПУШАКА ОСЛОБОДИТЕЉАЦА.

УВИЈЕК НА БРАНИКУ СЛОБОДЕ

Био је то, као што је од кад овај камен постоји увијек био, одважан изазов крвнику и, у исто вријеме, мушки одзив завјетима предака због којих, како неко рече, „Европа послје ручка није могла мирно да спава“. Био је то, такође, аманет будућима: да тамо гдје су столбима гореле ватре догласнице вјечно зраче неугасивим сјајем бунтије револуције.

На данашњи дан 1941. године међу првима су се дигли на оружје синови овог села, које је, увијек на бранику слободе, било вјечна предстража без смјене, храбра и поуздана да се, захваљујући њој, могло мирно, на оба ока и ува, спаваати док и једног њеног становника траје.

Одлазећи на данашњи дан године четрдесет прве у свети бој за слободу, знали су младићи још немиловани, међу њима и њих седморица, чију гробницу откривамо, и тридесет шесторица, који су гробовима својим до мовину нашу омеђили, знали су дјечади голобради, чија лица боре никад не могу нагдирити, да су се њихови преци рвали с турским папашама, млетачким жбирима, Бонапартиним гренадирима, аустроугарским региментима и да никад, ни пред ким, нијесу поклекнули. Свако покољење, а свако је било за пјесму створено, додавало је стравичном и, истовремено, величанственом, крвљу писаном епу своју страну и у њој свједочанство о својим заносима, прегнућима, подвизима и жртвама. Знали су и како се, не питајући никад за њену висину, плаћала најкупља цијена слободе.

Као да је био од злата и од драгог камења, на овај голи камен одувјек су наертали силници и један за другим кршили зубе о кршени крш црногорски.

Овдје у овом селу, и од његових становника, потучени су Наполеоновим генерали Делзон и Клодел. Ратари и пастири — хајдуци који су гонили хајдуке, Брајичи су заједно са Кривошијама, Грбљанима, Поборима и Маинима ратовали против моћне Аустроугарске империје. Само једног дана, 7. новембра 1869. године, они су на Јанковом ждријелу до ногу потукли дјелове швапског пука од којих се читаво вратило свега двадесетак војника.

Дан над данима, 13. јули 1941. године, био је одзив прецима овог села — ратницима витеза Баја Пивљанина, затим добровољцима у Херцеговачком устанку, јунацима који су јуришали под славом овјенчаним барјацима на Граховцу и Ву-

чјем Долу, приликом ослобођења Бара, око града Скадра и на Брегалници.

ДАТУМ НЕПРОЛАЗНЕ СЛАВЕ

Наша данашњица, прије 34 године, пошла су у ослободилачки рат синови оних 135 Брајича, који су се у саставу Ловћенског одреда борили на Мирицу, од којих су шездесеторица били стигли из Америке да бране своју земљу, њене љепоте и просторства.

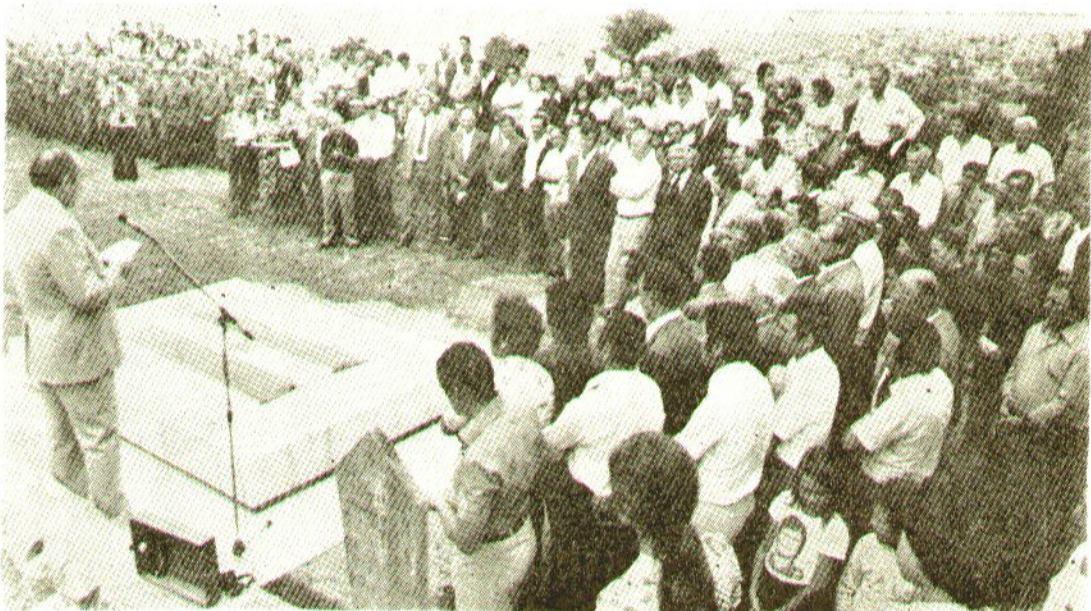
На Сњежиници, Вељој и Малој Јеви, Штеки, Каловом кршу и Средњој Змијиној Глави борили су се тог 13. јула потомци стопеторице Брајича, који су гасили у крви до кољена, прелазећи Албанску голоту, неосетљивости који су посмртно одликовани Албанском споменом, јер су заувјек остали на ратиштима Солунског фронта, и шесторице, који су на њима задобили златне Карађорђевог заједно с мачевица.

Не као дивљи одред, како неко рече, већ као свјесни борци, који се нијесу оглушили о позив херојске Комунистичке партије Југославије, утакли су Брајичи 13. јула 1941. године своје плетке у оркестар слободарских црногорских пушака. Устају су као један човек, не мислећи о томе какве ће бити жртве, јер су били спремни да их дају устали су јер су више вољели да се с оружјем у руци боре и, ако буде потребно, да у борби изгину, него да носе „срамотног ропства ланце“. Углавном се на своје претке и корачајући њиховим трагом, Брајичи су, почев од данашњег дана године 1941. па до краја рата, безброј пута доказали да је свако ропство злочин и да је, исто тако, злочин мирити се са ропством, па су, голоруки, јуришали на митраљеска гнијезда и освајали наизглед невојвода утврђења. А првог дана борбе, 13. јула 1941. године, огорчени што су, такође без борбе, изгубили оно што им је одувјек било најдраго — златну слободу, они су нападом на жандармеријску станицу и рушењем пута Будва — Цетиње започели једну од најславнијих битка у својој подвизима украшеној историји. Заљубљени у будућност о којој су савјали, они су тог јутра, и кроз све дане ослободилачког рата, ницали у силу, издају и неправду, а ти пуцњи и плетке вишеструко су и громогласно одјекивали у срцима смјелих и храбрих духова.

Од тог 13. јула многи дани су се већ написали на ланцу снова, надања, патњи и славе. Тај дан, и онај који је дошао одмах иза њега, на метеорски сјајин 18. јула, када су са шездесетак пушака, овдје, на кршном празну, на свом огњишту, пријечили пут казнене експедиције, и 27. јула, када је ово село било само огроман пожар који је прогутао муку и труд народа, — ти датуми зраче непролазном љепотом и ватром која ће касније — у логорима, на ратиштима и у обручима офанзива — гријати срца, калити јунаке и подржавати њихову одлучност: да буде борба непрестана. И као што ни тог првог дана, и никад раније, нијесу били сами и усамљени, Брајичи ће до краја рата бити другови презаоцима и храбрима, одважним борци, чији је живот и чија је смрт служила за примјер.

БИЛАНС СЛАВНЕ БИТКЕ

Данас, у оквиру тридесетогодишњице побједе над фашизмом, славени дан устанка црногорског народа, Брајичи се с правом носе билансом своје прве битке која се овдје одиграла. Заједно са Прмичанима, Паштровићима

Блажо Ивановић говори о величанственом празнику

у Маишама, они су битку окончали незадрживим јуришем. Знали су да су најбољи заједно групе које се не плаше да открене изабу прео непријатеља. Пркосили су смрти и она је узмицала пред њима. Зато је на разбојишту остало 144 непријатељска војника, 40 их је раниено, а 60 заробљено, док су устаници имали свега два мртва. Запамћено је и уништење 17 камиона, 15 мотоцикла и један тенк — први у нашем ослободилачком рату.

Ми знамо да је то била година четрдесет прва, када је непријатељ, безобзиран и у напону снаге, сањао Баку и Капказ, када је поробљена Европа клецала на кољенима. Знали су то и устаници и нијесу имали изумија да неће доћи одмазда, али су знали још нешто: да свако срце које жуца за слободу има право на парче — олова. А на освету се није дуго чекало. 27. јула фашисти су савирили са земљом читаво село — опљачкали су имовину, а жене, старце и дјецу повели у затворе и логоре Будве, Цетиња и Клаоса у Албанији. Чинило се да су „мушка прса охладјела“ да је у њима умрли слобода, да је и посљедња искра отпора заувјек угасила. Да су се преварили они који су тако мислили показало се већ у марту 1942. године, када је у Брајичима основан народно-ослободилачки одбор. Живот је из пепела почео да буја. Дорастали су до пушке младићи и, као скоковци и чланови Партије, одлазили у Ловћенски одред, 4. и 5. црногорску и 1. и 2. пролетерску бригаду. Поменимо и примјер оних шездесетак Брајича из Карађорђевог, Војводе Степе и Руског Села, гојес у колонизирани између два рата, који су у војвођанским бригадама показали да су достојни потомци својих предака.

КРВЉУ СУ ПЕЧАТИЛИ СВОЈЕ ДЈЕЛО

Сјећајући се тих дана, борби и застава на којима се румене капи крви синова овог села, ми не можемо, и нећемо, заборавити борце чији је живот био кратак, али велик — више испуњен дјелима него данима. На примјерима самопријегора четрдесет и тројице јунака овог села, чија имена живе у срцу овог народа, на тим примјерима као на живим врелима васпитавају се будуће генерације, учећи се како треба усправно живјети, а својим тежњама и дјелима остати увијек млад као они који су у цвијету младости изгорели у светом ослободилачком рату. Поменићемо њих седморицу који су заједно расли, за исте идеале се борили и овдје у

заједничкој раки почивају: родољубе Митра Илијина Мартиновића, Божа Васова Иванчевића, Тома Ђурова Клаћа и Блажа Ђурова Претовића, стријељане од окупатора 1941. године, затим чланове Комунистичке партије Југославије Митра Вукаловића Иванчевића, бораца са Пљеваља, који је, рањен на Паштровици 25. марта 1942. године, да не би пао непријатељу у руке, посљедњи метак оставио за себе, Риста Савова Иванчевића, који је, као борац славне Четврте пролетерске бригаде, погинуо код Прибоја на Лиму у борби против Њемаца и домаћих издајника, и Луку Митрова Стојановића, кога је тифус покосио из редова Четврте пролетерске.

Нећемо набрајати имена осталих тридесет и шест јунака из овог села — урезана су и она у бронзу споменика, подигнутог у њихов спомен и славу, и неизбри-

сиво утиснута у срца њихових сабораца и дјеце која њихова имена носе. Вјечно одсутни, они живе у нашем стваралаштву и социјалистичким самоуправним односима за чије су оживотворење у напону снаге широм домовине легли у гробове, „који нијесу раке, већ колијевке нових снага“.

Нека је слава друговима, којих нема на овом слављу, али који су присутни у сваком нашем подухвату, борцима, који су крвљу својом печатали своје дјело, а нијесу дочекали да се радују рујној зори дана коме су тежили и чијој су љепоти све своје дане, снове и радости жртвовали!

Нека живи наша домовина, Социјалистичка Федеративна Република Југославија, на челу са другом Титом, који нам је, између многих других, даровао и овај велики празник славе и поноса!

КОМУНАЛНО СТАМБЕНО ПРЕДУЗЕЋЕ — БУДВА РАДНА ЗАЈЕДНИЦА — ЗАЈЕДНИЧКЕ СЛУЖБЕ

расписује

КОНКУРС

за попуну радног мјеста

Шефа опшних послова

Поред опшних услова предвиђених Законом о међусобним односима радника у удруженом раду, кандидат треба да испуњава и следеће услове:

Висока стручна спрема (Правни факултет) са пет година радног искуства.

Лични доходак по Самоуправном споразуму о расподјели дохотка и средстава за личне дохотке.

Стан није обезбијеђен.

Молбе са потребним документима слати на адресу:

Комунално стамбено предузеће — Будва, радна заједница — Заједничке службе.

Непотпуне молбе неће се разматрати.

Конкурс остаје отворен 15 дана од дана објављивања

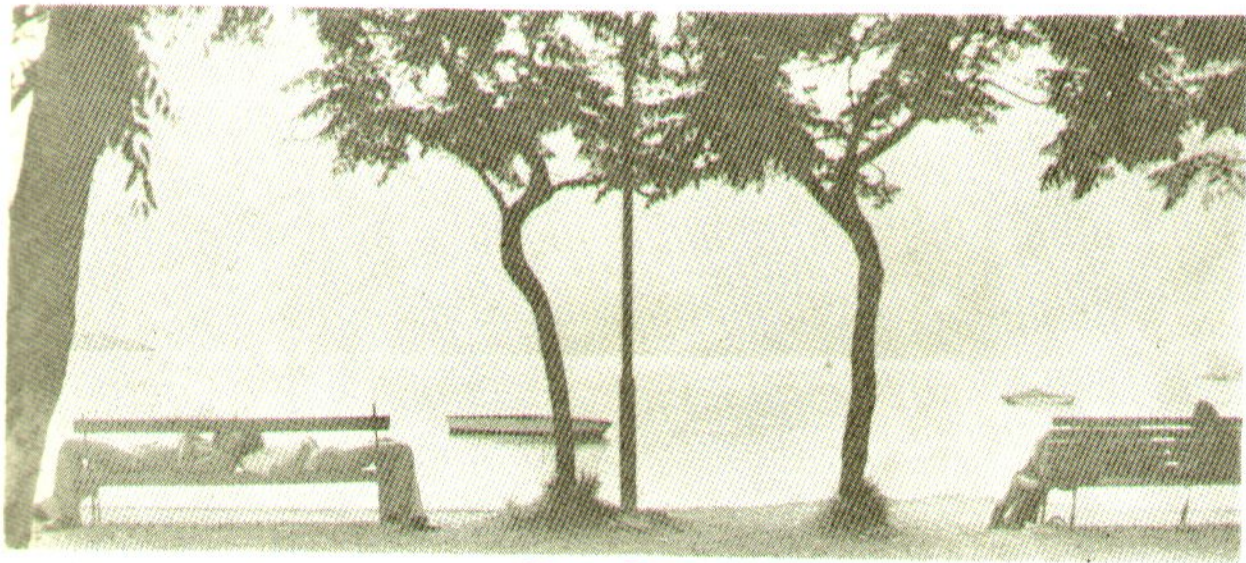
КОНКУРСНА КОМИСИЈА

ТУРИЗАМ — ТЕМА

ДУГО ТОПЛО

ТУРИСТИЧКА СЕЗОНА 1975. ГОДИНЕ или, како неки популарно наша сунчана и топла лjeta називају — „берба девиза“, је у току. Десетине хиљада домаћих и страних туриста користе благодети овог нашег подловћенског поднебља. Међу њима је много оних којима је плаветнило Јадрана, „најљепшег мора на свијету“ одавно прирасло к срцу. Опет су са нама да подијеле радости које доносе са надалеко чувене плаже „Могрен“, Словенска, Бечићи, Каменово Мала и Велика плажа у Милочеру, затим оне у Петровцу и Буљарици...

Међу нама је велики број туриста који су први пут допутовали у крај гдје се природа играла „када је своје чудесно дјело на махове стварала“. Туризам је постао наше данас и сјутра, на има пуно разлога да му се сви окренемо, поклонимо пуну пажњу привре-

Јутро и Будва

КАКО РАДЕ ООУР ЗА ДОМАЋИ ТУРИЗАМ

ПОМОЋ ЈЕ ПОТРЕБНА ОД СВИХ

Двије најмлађе основне организације удруженог рада које су ушле у састав „Монтенегротуриста“ — „Могрен“ у Будви и „Петровац“ у Петровцу — којима је повјерено организовање издавања лежача у домаћој радиности и организовање исхране за госте који користе ту врсту смјештаја, као и рад ауто-кампова, излети и бављење, узгред, трговином, ових дана полажу најтежи испит. Оба двије организације формиране су на самом старту сезоне, требало се престројити с друштвене на привредну дјелатност, мијењати на вику у раду и, уопште, однос према туристичком пословању. Иако је прошло мало времена, интересовало нас је како су се снашли у овој лjetњој врви.

— Преко нас се организује издавање седам хиљада лежача у приватним домовима у Будви, Бечићима и Светом Стефану. Вринемо о ауто камповима на Јазу, у Бечићима и Светом Стефану, о хотелу „Могрен“, ресторану „Вала“ и о неколико мањих продавница сувенира, а сав тај посао обављају седам наших бироа: три у Будви и по два у Бечићима и Светом Стефану. Наравно, добар дио посла „вуку“ стручне службе при дирекцији. Многе проблеме смо отклонили, али је остало доста тога што треба урадити у току припрема за наступајућу сезону, 1976. године — рекао нам је директор „Могрена“ Петко Митровић.

Први проблем с којим су биле суочене и „Могрен“ и „Петровац“, био је како склопити што више уговора који би обезбједили већи и бољи посао. Да се у томе доста добро успјело, најбоље ће се пуказати ако изнесемо неколико података карактеристичних за прошлогодишњу, и сезону која је у току. У ресторану „Могрена“ у Будви прошле године се 18. јула хранило 110 гостију, а ове године на исти дан било их је 370. Промет се у свим објектима, у односу на прошлу годину, повећао за четрдесет одсто, па сада у ауто-кампу „Јаз“ око 2.800 гостију, а у ресторану на Јадранском сајму услуге исхране користе их 180. Дневни промет туристичких услуга у „Јазу“ креће се око 21.000, повећање промета биљежи се и у ресторану Ауто-кампу „Авала“ у Бечићима. Посебним успјехом „Могрену“ сматрају што су велики број лежача у домаћој радиности уговорили с радним

организацијама за коришћење по два и по три мјесеца. Неке организације већ се сада интересују да се за идућу годину сарадња прошири, а неке су спремне да уложе средства за изградњу нових ресторана који би почели да раде већ почетком наредне сезоне.

А проблеми? Има их доста. Многе ће овај вриједни колектив моћи да сам отклони, али ће за неке бити потребно да се заинтересују и организоване друштвене снаге комуне. Приватни менаџери, кажу у „Могрену“, не мирују. Желе да и даље уговарају продају својих лежачева и лежачева својих пријатеља. Негдје „ради“ веза и везица, а понегдје и „ауторитет“ појединаца. У „Могрену“ се питају, како се неке радне организације из унутрашњости, још увијек, упуштају у такве послове када знају да је формирана нова организација којој су повјерени сви ови послови. А приватни менаџери, да би себи обезбједили што уносније послове, већ се чују и лапсирате крилатице: „Могрен“ је неспособан, око њега се окупило друштво нерадника и слично. Наравно, такве „истине“ би појединцима ишле у прилог свим силама настоје да се у њих и повјерује.

Неки приватници, истина у мањем броју, одмажу организовање и рад ове ООУР тако што неће да примају породице с дјецом које им из бироа „Могрена“ шаљу, искључују бојлере, па гости не могу да користе топлу воду, не дозвољавају да госта посети и најближи рођак или пријатељ. Посебан проблем је што издаваоци соба од гостију траже да им за коришћење лежача доплате по десет до двадесет динара за дан у готовом и регистровано. Гости „гутају“ и такве захтјеве власника зграда, бојећи се да, ће, ако не прихвате њихова тражења, остати на улици. Они „Могрену“ одмажу што такве прекршиоце неће да именују, и самим тим их пријаве, како би се против њих повео одговарајући поступак. А такви односи и несарадња од стране власника зграда и станова које издају собе туристима и путницима, може само да одмаже у успостављању добрих односа.

У Петровцу, како смо обавијештени, проблема са којима се сретају у „Могрену“ има знатно мање. Сарађују доста добро с тридесет двије радне организације и власницима који посједују 2.600 постеља. За ову сезону 1.800 лежача продато је пуно за празно у просјеку за седамдесет дана, а у ауто кампу „Буљарица“ тренутно борави 2.000 поклоника девизе: „Што ближе природи“. У Буљарици, да забиљежимо као куриозитет, бораве чланови четрнаест друштвених организација у логорима у којима је организована и исхрана и смјештај.

— Приватници су, у почетку, према нама били неповјерљиви. Сада се сарадња све више продубљује, а мали неспоразуми који „блесну“ с временом на вријеме не коче сарадњу и свакодневно извршавање наших обавеза. Кад успијемо да ријешимо недостатак ресторанског простора, сарадња ће бити и боља и шира — сматра директор ООУР „Петровац“ Иво Калостровић.

ДА ЛИ БАШ ТАКО?

ОРКЕСТРИ И ТУРИСТИ

НА УЖЕМ ПОДРУЧЈУ БУДВЕ, од хотела „Парк“ до ресторана — тераса „Видиковац“ и „Хаваји“, програм изводе тринаест оркестара! Готово сваки други хотел, ресторан или тераса ангажују музичку чију је задатак да забави госте. И не само то, сви они који желе да повећају вапационску потрошњу „спас“ траже у ангажовању оркестара са пјевачима, конференсијерима, комичарима и другим естрадним умјетницима.

Већину оркестара и интерпретатора забавних и народних пјесама чине наши еминентни естрадни умјетници који су радо виђени и слушани на позорницама великих градова, телевизијским екранима и радио таласима. Али, одмах треба рећи, не ријетко се ангажују и такви музички састави који не би могли да се појаве у туристичком центру као што је Будва.

Формирало се мишљење да је угоститељски објект који нема оркестар, „испод нивоа“, одговорни људи у њему невини за послове угоститељства и туризма. С друге стране, нико од угоститеља неће да каже колико је, у ствари, повећао зараду с оркестром или колико би та зарада била мања да га није ангажовао. Јер, платити познати музички састав и афирмисане интерпретаторе забавних и народних пјесама није ни мало јефтино, поготову кад се зна да извођачи имају бесплатан стан и храну, а то исто то важи и за чланове њихових фамилија, а пошто, по правилу, сви они станују у собама закупљеним код приватника гдје су цијене лежача доста високе, видјело би се да су издаци врло високи.

У ПОСЈЕТИ ХОТЕЛИМА
У БЕЧИЋИМА

УГЛЕД С

У „ФАБРИЦИ ДЕВИЗА“, како многи називају комплексе хотела двокилометарској плажи која је у Паризу, на изложби фотографија плажа Европе, добила највеће признање, ових дана влада изузетна атмосфера. Двије хиљаде и четири стотине лежача попуњена је још прије неколико недјеља, а на терасама, у ресторанима и баштама „Спленида“, „Монтенегра“, „Медитерана“ и „Белвија“ преко цијелог дана ври као у кошници. У току је „шниц сезоне“.

Мада непланирано, прво смо „налетјели“ на директора основне организације удруженог рада Бранка Бојковића.

— ... Све што се у јеку сезоне дешава, ново је. Нас шест стотина запошљених (сто педесет на неодређено и 450 на одређено вријеме) непрестано смо „будни“. Госта треба задовољити, па био он или не био у праву. Углед који нам је донијела првомајска награда (а тога смо још при њеном уручењу били свјесни) једино се може бранити радом. Зато је код нас девиза „радити, радити и само радити“ прихваћена као обавеза сваког појединца. Јер, знамо да је тешко још једанпут добити признање које нам додијељено, али смо свјесни да га морамо оправдати — каже директор Бојковић.

— ... За нашу основну организацију удруженог рада карактеристично је да у њој преовлађују млади радници. У Комисији за међусобне односе радника, у Радничком савјету, у Секретаријату основне организације Савеза комуниста — преовлађују млади радници. Организације Савеза комуниста и омладинска организација редовно анализирају све проблеме и питања која се износе пред органе управљања каже кувар хотела „Белви“ и предсједник омладинске организације ООУР „Авала — Бечићи“ Слободан Букић.

Ова основна организација је прошле године остварила бруто продукт од педесет осам милиона динара, остатак дохотка био је пет милиона и шест стотина хиљада динара, лични доходи кретали су се у размјери један према два и по, седамнаест радни-

Велики број домаћих и страних гостију редовно приговарају и протестирају што немају мира од „тако неспошљиве“ буке електричних гитара, труба, бубњева и других инструмената. Ови који се жале — опет да поновимо нијесу у мањини — кажу: „Овдје смо дошли да се одморимо од градске буке и галаме, а не да се излажемо звучним ударима“ и питају: „Зашто морате да ангажујете баш најгласније оркестре“?

Но, све то нијесу непознате ствари. Неопростиво је што туристички радници, заједно с угоститељима, нијесу овај проблем простудирали. Да се види: да ли је потребно да свака тераса и терасица има оркестар, да се кроз договор постигне сагласност о томе гдје може да свира гласнији оркестар а гдје да буде таква музика која неће сметати онима који су жељни мира и спокоја. Да се ангажује музика што различитијег жанра, да на сто метара не пјевају два пјевача исте пјесме, да се у томе не полази од конкурентских разлога и сличних непотребних „ниских удараца“.

Сматрамо да би овом проблему морали озбиљније да приђемо и да констатујемо гдје и колико грешимо. Да видимо да ли се може, већ до наредне сезоне, изградити неколико ресторана сличних „Плавој школи“ који није био скуп а управо такав је Будви недостајао.

Не смијемо овлаш прећи преко порука гостију које нам остављају кад одлазе кућама: „Нећемо у Будву више никад, од оркестара нијесмо могли да се наспавамо и одморимо“...

ТЕМА ДАНА

ОПЛО ЛЈЕТО 1975.

како неки попу-
берба девиза", је у
ста користе благо-
њима је много оних
на свијету" одавно
радоности које доносе
Бечићи, Каменово,
Петровцу и Буља-

први пут допутова-
е чудесно дјело на
ас и сјутра, на има
пуну пажњу привре

дној грани која послје сваке завршене сезоне доноси нове ставове и домове, путеве, трговине, а сјутра школе, болнице, пијаце, про- страније и свјетлије тргове... Укратко, доноси нам бољи и љепши живот и нова сазнања о томе да је самоуправно социјалистичко дру- штво за нас најисправнији пут у још љепшу и богатију сутраш- њицу.

Редакција „Приморских новина“ ће од овог броја покушати да, кроз бројне написе, покаже и прикаже како се односимо према својим радним задацима, да саслуша бројна мишљења о томе шта би ваљало радити да се неке ствари ураде боље, ако буде требало и да се покаже онај „прљави веш“ који може да за тренутак омете извршавање наших друштвених обавеза.

ГЛЕД СЕ БРАНИ РАДОМ

комплексе хо-
у, на изложби
ризнање, ових
етири стотине
на терасама, у
Медитерана“
ним. У току је

ректора основ

је. Нас шест
450 на одре-
а задовољити,
онијела прво-
били свјесни)
виза „радити,
ког појединца.
аше које нам
и — каже ди-

рада карак-
у Комисији
Секретаријату
лажују млади
ииска органи-
која се изно-
ли“ и пред-
Бечићи“ Сло-

стварила бру-
к дохотка био
лични доходи
мнасет радни-

Фабрика девиза у Бечићима

ка послато је о трошку предузећа на Вишу туристичку школу у Београд, два радника студирају на Факултету за туризам и спољ- ну трговину у Дубровнику, тројица се налазе се на постдиплом- ским студијама, а директор хотела, који има непуних тридесет седам година завршава четврту годину Хотелијерског факултета у Опатији. Сви ти подаци могу да дјелују „блиједо“, али ако се зна да је годинама о туристичкој привреди региона Будве бригу бринуо један или два економиста, јасније постају намјере и ам- биције колектива о коме је ријеч.

Руководиоци хотела у Бечићима Ђиро Девић, Владо Ти- чић, Тришко Матовић и други одговорни радници ове основне ор- ганизације редовно се смјењују у дежурству које траје од „зра- ка до мрака“. Колектив жели да зна ко колико ради, како се ко понаша према радним задацима, ко је одговоран за грешке које изврши због тога што појединац или радна група затаји. Јер, он- дје се рад признаје, али се тражи и одговорност према раду.

Послије обиласка „фабрике девиза“ у Бечићима једно по- стаје јасно: о радним успјесима ове организације не одлучују појединци већ колектив. Сматрамо да он може да служи за при- мјер другима, чак и онима примјерима.

НАЛИЧЈА

На аутобуској станици

— Молим вас отворите ми кукички.
— Плати прво.
— Платићу вам, али бих морао
одмах ујутра...
— Част свакоме, вересије никоме,
плати на њу отворити.
И то се догађа у туристичкој мет-
рополи — Будви.

НА РЕЦЕПЦИЈИ ХОТЕЛА

Представник туристичке агенције
доводи госта за кога је соба унапријед
резервисана.

— Молим вас, пожурите да смјести-
мо госта, путовали су дуго и умор-
ни су.

— Полако, сестро, видиш каква је
врућина — одговара рецепционер.

— Али, сами смо, па нема разлога
да се чека, а уз то гост нам је врло
важан — почиње другарица, која је
и сама уморна, да убјеђује, боље рећи
да моли дотичног друга.

— Па шта ако је важан? Није
краљ Милан да ја око њега скачем...

Ако ти се не свиђа, води, га даље! —
одбруси „љубазни“ друг и прихвати се
чаше с ракијом, ваљда да умири нер-
ве.

У ПРИВАТНОЈ КУЋИ

— Добар дан, нас су упутили из
туристичког бироа...

— Опет дијете? — уместо поздра-
ва, чули се газдарица. — Мокри ли?

— Не, другарице, он је већ дјечко,
има здраве бубреге...

— Не интересују ме бубрези. Ево,
уђите овамо. И: да знате — бојлер мо-
жете користити само од пет до пола
шест увече, свијетло морате да гасите
у десет, не дозвољавам да вас ма ко
посјећује, пешкир користите свој, то-
алет папира имате у самопослужу. И,
да не заборавим: од осам ујутро до
два сата поподне не можете бити у
собу. Што је најважније, цијену из ту-
рист-бироа не признајем. Платићете ми
по двије хиљаде дневно за сваки ле-
жај, а ако то кажете, рећи ћу да сте
обичан лажов... Нема ормара, хоћете
још и то, ставите ствари на столи-
цу!...

А човек дошао на одмор и све
унапријед поштено платио!

ВETERАНИ ТУРИЗМА

ЖИВОТ ПОСВЕЋЕН ЉУБАЗНОСТИ

ЗА ВАСА ПОПОВИЋА, радника хотела „Парк“ у Будви, с правом се може рећи да је цио свој живот посветио хотелу, људима којима је потребно мало па- жње и љубазности. Познат је као радник који у пола дана или пола ноћи има времена „за све“: да боле- сном дјетету донесе чај и- или таблету, да уручи хи- тан телеграм, да госта са- вјетује гдје би се најбрже могао смјестити, да собари- цу или портира упозори када да пробуди госта који хита на путовање...

Угоститељство је упо- знао још као голобрад дје- чак, у Београду. У „прави“ туризам „ускочио“ је као радник хотела „Јадран“ у Улцињу 1951. г. Потом је три године радио у хотелу „Романија“ у Будви, а од 1955. до 1961. године попу- ларни чика Васо је, дању и ноћу, био у хотелу „Ми- лочер“.

— Кад сам први пут до- шао на Црногорско примор- је, себи сам рекао: „Васо, ово је тај најљепши крај на свијету“! Од тада нисам ни помислио да бих тре- бао негдје друго да живим и радим. Зато ми је криво ако се немарно односимо према плажама, зеленилу, кад не водимо рачуна да

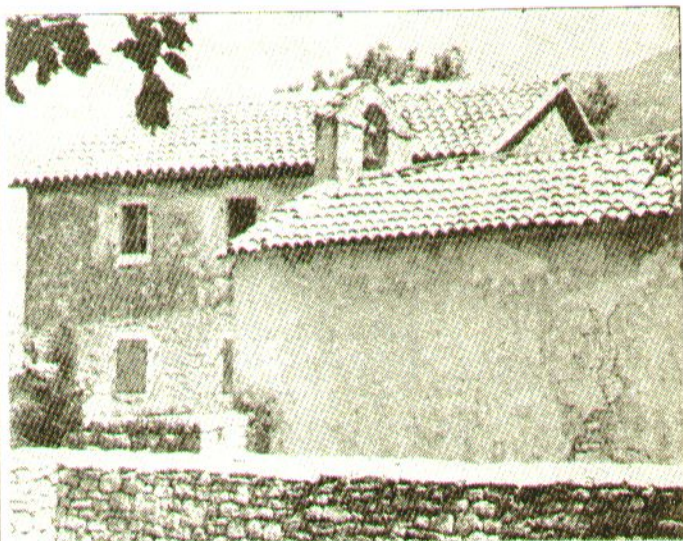
све у хотелу „штима“. Бо- јим се да многи од нас ко- ји се баве овим тешким, а- ли захвалним послом, поне- кад помисле да смо уради- ли све што је требало. За- борављамо да је рад с љу- дима — а туризам је упра- во то — тежак, сложен и одговоран посао, — за ње- га треба пуно стрпљења и „живаца“, али је зато, из- над свега, захвалан — ка- же овај туристички вете- ран.

Већ пуних четрнаест го- дина Васо је радник Дома одмора ЗЕП-а — хотела „Парк“. Прије двије годи- не за савјестан рад награ- ђен је новчано од стране колектива. Поводом просла- ве 30-годишњице Заједни- це електропривреде Србије предложен је да му се до- дијели „златна плакета“ ЗЕП-а. Ових дана му је, на свечан начин, уручен Ор- ден рада са сребрним вијен- цем којим га је одликовао Предсједник Републике.

— Пријатно се човјек о- сјећа кад послје тридесет четири године рада добије овако високо признање за оно што је могао да, као јединка, да за заједницу — каже Васо Поповић и на свом бициклу, од кога се раздваја само док спава, хита да обави посао у Бу- дви.

КУЛТУРНО-ИСТОРИЈСКИ СПОМЕНИЦИ

Манастир Дуљево

Манастир Дуљево, чију изградњу народно предање приписује цару Душану, и у коме се заклауђерио Арсе- није Чарнојевић, српски патријарх, под чијим је вођ- стаом извршена сеоба српског народа, налази се у под- ножју Пашировске Горе, на надморској висини од 450 метара, сјевероисточно од манастира Пракавице, изнад Светог Стефана. Два пута су освајачи „стављали“ руку на њега: Маџмут- наша Бушатија запалио је овај манастир 1785. године, а Ау- стријанци су га 1916. године опљачкали и са звоника одијели једно звоно. У току рата овдје је било сједиште штаба Примор- ског батаљона „Стеван Штиљановић“.

Манастир има цркву св. Стефана и двије зграде за конак од којих је једна порушена, а друга је у фази реконструкције.

Стране припремили:
Текст: Др. Драгослав Новаковић
Снимци: Милорад Тодоровић

КОРАК ДАЉЕ ОД КОНСТАТАЦИЈА

ЛИЧНИ ДОХОДАК — СПОРЕДНИ ИЗВОР ПРИХОДА

У БУДВИ ЈЕ 16. ЈУЛА одржан проширени састанак Општинског комитета Савеза комуниста, у чијем су раду учествовали, поред чланова Извршног одбора, представника друштвено-политичких организација, секретара основних организација Савеза комуниста и руководиоца основних организација удруженог рада, Драго Јововић и Вукан Јовановић, чланови Централног комитета Савеза комуниста Црне Горе.

Уводна излагања на овом састанку поднијели су Станко Гиговић, предсједник Извршног одбора, који је дао приказ економске ситуације на територији Будванске општине, и Благоје Брајовић, начелник Одјељења за привреду и инспекцијске послове, који је говорио о планирању, пројекцијама и перспективама развоја будванске ривијере до 1980. године.

ПРЕДЛОГ СРЕДЊЕРОЧНОГ
ПЛАНА РАЗВОЈА — ДО КРАЈА
ОКТОБРА

— Немамо разрађен систем самоуправног и друштвеног планирања на подлози нових уставних рјешења, чије је обилежје одлучујућа улога радних људи у удруженом раду и њихова самосталност у доношењу планова и програма развоја — рекао је, између осталог, Брајовић. Међутим, без обзира на ту околност, предузете су мјере да се приступи доношењу средњерочног плана развоја.

Планови друштвено-политичке заједнице треба да проистичу из самоуправних планова организација удруженог рада и самоуправних заједница, с тим што имају повратно дејство на усмјеравање планова организација удруженог рада. Још прошле године, на састанку политичко-привредног актива у организацији Општинског комитета, уз учешће руководиоца из привреде и друштвених делатности и секретара основних организација Савеза комуниста, разматране су припреме и начини рада у вези с приступом изradi средњерочног плана и указано на потребу новог приступа овом послу. Извршни одбор је организовао савјетовање с директорима основних организација удруженог рада, руководиоцима радницама интересних и мјесних заједница на коме је говорено о изradi средњерочног плана. Скупштина општине донијела је програм којим су утврђене обавезе за све субјекте планирања, као да се одређене фазе обаве у утврђеним роковима. Извршни одбор формирао је координационо тијело за праћење и анализирање овог деликатног посла. Али, и поред свих предрађања, како је касније закључено, послови нису квалитетно и задовољавајући начин из разлога што основне организације удруженог рада нијесу биле организационо и кадровски оспособљене за обављање тако сложених задатака, којима нијесу посветиле одговарајућу пажњу основне организације Савеза комуниста, синдикалне подружнице и органи управљања. Нијесу благовремено склопљени споразуми у оквиру груписања, грана и репродукционих комплекса, што је требало да представља основ за правилно димензионирање планских задатака на нивоу основних организација и радних заједница. Стиче се утисак да код оваквог стања ствари основе друштвеног плана општине не обезбеђују одговарајућа квалитетна својства која би овај докуменат требало да има.

Настојећи да одрже рокове Скупштина општине у вези изrade средњерочног плана, стручне службе су припремиле основе друштвено-економског развоја за период 1976—1980. године, које је разматрао Извршни одбор и закључио да се нацрт плана стави на јавну дискусију до 15. августа, након чега ће бити достављен Скупштини општине на усвајање.

— Нажалост — нагласио је Брајовић — овај докуменат се не темељи у довољној мјери на предлозима, односно одговарајућим документима основних носилаца функције планирања. У наредним фазама овог посла, како је закључено, носилац планирања треба да организованије приступе раду, што ће изискивати ангажовање стручних служби, уз укључивање колектива као целине. Основне

организације Савеза комуниста, синдикалне организације и други друштвени субјекти морају да се ангажују како би се планови средњерочног развоја донијели до краја 1975. године. Закључено је да се нацрти планова основних и других организација изrade до краја јула, као и програми самоуправних интересних заједница, како би се за Скупштину општине припремио предлог средњерочног плана до краја октобра мјесеца.

ДОХОДАК СЕ ОДЛИВАО У ЦЕПОВЕ
ПРИВАТНИКА

У врло плодној дискусији, у којој је учествовао и Драго Јововић, стављен је акценат на потребу већег стваралачког ангажовања организација Савеза комуниста у свакодневном животу комуне, у првом реду на отклањању уочених унутрашњих слабости. Указано је на неопходну потребу повећаних напора и одговорности свих чинилаца у општини да се што објективније сагледа стварно стање у основним организацијама удруженог рада и да се пронађу узроци зашто она није боља, на примјер због чега се свега 5% гостију, који су боравили претходне године, поново враћа у исте хотелске објекте и на нашу ривијеру. Треба што прије отворити све пословне књиге, преис-

питати путеве и начине стицања дохотка и, упоредо с тим, све категорије и видове потрошње. Ово је неопходан и хитан задатак како не би дошло — као што је био случај у не тако давној прошлости — до фиктивног приказивања могућности појединих организација удруженог рада, па и комуне у целини или до несоцијалистичког газдовања, тј. како би једном за свагда изгубиле право грађанства такозване корисне малверзације преко којих се стицао дохотак.

Милан Митровић, секретар Општинског комитета Савеза комуниста, осудио је пробијање оквира потрошње изнад онога што је зарађено и договорено, инсистирајући на стриктном поштовању и спроведењу у живот заузетих ставова. Он је нагласио да је, поред свестраног и објективног сагледавања могућности и достигнућа, веома важно утврдити шта је резултат удруженог рада, а шта је остварено захваљујући одређеним системским мјерама, условима тржишта, односно мимо воље и залагања колектива у организацијама удруженог рада. Водећи непрекидно рачуна о потребама и могућностима, не запостављајући једно на рачун другог, потребно је водити фронталну и свеобухватну акцију против свих слабости. То се може постићи ако се буде отворено према колективу и, у исто вријеме, према друштву, што је једногласно прихваћено као закључак овог састанка.

У дискусији је истакнуто да су уочени случајеви нерада и неодговорности, а такав, недопустив, однос био је узрок низу унутрашњих

слабости и не баш најзавиднијег стања у појединим организацијама удруженог рада. Констатовано је — а крајње је вријеме да се пође даље од констатације — да код једног броја радних организација лични дохотак није главни, већ узгредни извор прихода, што значи да је такво и залагање радника на послу. Слаба унутра-

шња организација ради и, између осталог, такозвани систем финансијског задужења омогућавали су да се дохотак одлива у цевове приватника, а као последица недовољне бриге о награђивању према раду уочени су случајеви да нерадник прима већи лични дохотак од марљивог и савјесног радника. Д. Ј.

ИЗ СЈЕНКЕ НА СВЈЕТЛО

Уређује: Димитрије Јововић

СПУШТАЊЕ

На питање зашто је од својих пријатеља написао „степенце“ одоздо до себе, један наш је пријатељ рекао да је то учинио ради спорнијег спуштања.

Бар за сада, ради се о комбинацији са 12 погодика.

Треба им објаснити да су пси узнемирани, јер, чак, ни пси живици не могу да издрже ову урнебесну ваиарску музику по хотелским објектима.

САОПШТЕЊЕ

Група приватних бизнисмена врло уредно сабдијева куначе на Словенској плажи сајежним мекикама.

Мекике добро пролазе, и поред тога што су продајци и њихова покретна амбалажа у жалосном стању.

ВЈЕЖБА

Због неодазивања позиву, неки наши суграђани ће се наћи ускоро пред судијом Драгом Станковићем.

Прогноза: вјежба у когорским зидинама ће сигурно трајати нешто дужије.

СОЛИДАРНОСТ

Критиковали смо наше фудбалске екипе због недовољне солидарности, али немо последице резултата 16:2 у локалном дербију „Могрен“ — „Милочер“, уколико одлука надлежног органа Которског под-савеза постане правоснажна, бити приморани да им се јавно „извинимо“.

УЗНЕМИРЕЊЕ

Многи гости се чуде како смо дозволени да чопори паса завијају као курјаци у овим „белим“ будванским ноћима.

САМОУПРАВЉАЊЕ НИЈЕ ИМУНО од појединих облика девијација и пропуста. Још увијек су присутни остаци старог начина понашања радних људи: лошег односа према раду, дисциплини, друштвеној и њиховој уопште према друштвеном интересу. Да би се те и такве појаве предупредиле и што брже и безболније, са што мањом штетом по друштвени интерес отклониле, потребно је организовао и стално им се супротстављати. Контрола је пројектовање извршавања онога што је одлучено, што је у току реализације. Нова и радикална вид организационе контроле у самоуправним условима јесте самоуправна радничка контрола, која у нашим условима има веома велики значај. Овај вид контроле представља саставни елемент нашег друштвено-политичког система, а значи и остварење идејне и политичке основе од радничке класе поставе одлучујући фактор социјалистичког самоуправног односа. Као такав, она у себи носи специфичности које је карактеришу и као револуционарни и као демократски вид организовање контроле, који доприноси консолидацији власти радничке класе и несметаном развоју самоуправног процеса. Циљ њеног постојања и дјеловања јесте заштита и јачање класних интереса радних људи. Стога дјелује у свим сферама унутар организације удруженог рада као ефикасан елемент радничког самоуправљања. Спроводи је сваки радник и сви заједно али она се може организирати и као посебан колективни орган.

Унутрашња контрола поред самоуправне обавља и категорију стручне контроле, чији је начин посредан и накнадан, а врши је стручњаци који су за тај посао плаћени и јавним актом постављени да штите интересе радничке класе.

Самоуправна радничка контрола остварује се директно и представља свеобухватнији вид контроле унутар радне организације. Њени чланови не морају бити стручњаци, а чланство у органу је неспојиво са чланством у органу управљања, извршном органу и с руководиоцима

САМОУПРАВНА
РАДНИЧКА
КОНТРОЛА

положајем. Њени чланови треба да имају политичко-моралне квалитете, да су припадници радници и да су се у пракси оспособили као самоуправљачи. Искључено је да се у овај орган бирају људи који су судски кажњавани или су се озбијењили о законске или моралне норме самоуправног друштва.

Дјеловање ове контроле је превентивног карактера. Она прати процес одлучивања од припреме нацрта до усвајања одлуке и њене реализације. За сада она најчешће дјелује у току извршења одлука, ради проверавања онога што је одлучено, па је у том смислу елемент одговорности и органа и појединца. Прати статутарност интерних нормативних аката и одлука свих учесника у систему радничког самоуправљања, водећи рачуна да сваки од њих треба да дјелује у оквиру права и дужности које су утврђене Уставом, законом и другим правним актима. Функције овог вида контроле често су везане за спрјечавање повреда суштине друштвене својине. Контрола право и надлежност да се стара о спрјечавању и отклањању појава: оштећења средстава у друштвеној својини, нерационалног дјеловања, свих облика итерговачког односа према друштвеној својини, плачке, крађе, мита и корупције; ненамјенског трошења средстава, расипништва у трошењу средстава репрезентације, донације и путних трошкова, теренских додатака, прекореног рада. Она брине о примјени прописа и општих аката о расподјели, добрим пословним обичајима, чувању послова тајне и о тајном и благовременом информисању радних људи.

Орган самоуправне радничке контроле дјелује јавно, а прима информације од сваког органа и радника. По могућности, планира своју дјелатност. У раду мора избјегавати формалности, али не смије при-бјежавати импровизацијама. Обавезан је да свако питање темељито проучи и да се у раду придржава начела материјалне истине и законитости. Тек пошто случај темељито проучи и утврди, покрене конкретне мјере одговорности или предложи начелна рјешења за побољшање организације рада и спрјечавање евентуалних недостатака.

Право органа самоуправне радничке контроле је да захтијева од сваког појединца или органа да му ставе на увид одређену документацију и обавјештења. Овај орган сарађује и са органима друштвене контроле ван организације удруженог рада, без стварања атмосфере сумњичења и претварања самоуправне контроле у обичног поткаживача, јер се само принципијелним прилажењем проблемима и јавним радом може јачати повјерење.

Овај облик контроле није нити надређен нити подређен радницима, већ дјелује равноправно с њима, као њихов орган самоконтроле. У оквиру своје надлежности утврђује налазе, ставове, мишљења, предлоге, препоруке и доставља их органу самоуправљања на увид, разматрање и одлучивање. Уколико надлежни орган не узме у разматрање и одлучивање предлоге самоуправне контроле, она може затражити интервенцију спољних фактора.

Увођењем и практичним дјеловањем самоуправне радничке контроле продужава се процес јачања система радничког самоуправљања. Сада се ради само о томе да се овај вид контроле досљедно уставном и законском концепту спроведе у живот. Пракса показује да на овом важном задатку није све учињено и да нам предстоје озбиљни напори. То је сложен задатак, али остварљив и неодолајан.

Драго Станковић

ПРЕД СЈЕДНИЦУ СКУПШТИНЕ ОПШТИНЕ

ЗАОСТАЈЕ РАЗВОЈ — САМОУПРАВНИХ ОДНОСА

С КУПШТИНА ОПШТИНЕ БЕ на наредној сједници размотри информацију о спровођењу Устава у организацијама удруженог рада из области привреде. У њој се констатира да су у „Монтенегротуристу“ конституисане основне организације удруженог рада на начелима Устава. Организације чије је сједиште ван подручја општине, а обављају послове промета и услуга, иако испуњавају услове да се конституишу као основне организације удруженог рада, дају јак отпор томе, истичући разлоге који немају правне и политичке основе.

Највеће услове да остваре уставно право о формирању у основну организацију удруженог рада имају Електродистрибуције Котор, и „Београд“, одмаралишта РОХ и „Нафтагас“, затим, Омладински центар.

У информацији је констатовано да, осим у мањем броју случајева, изостају припреме за усклађивања нормативних аката са Уставом. Статус већег броја радника често је незаконито регулисан: годинама се обнављају споразуми о удруживању рада и том приликом се раскида уговор за један од три дана да би опет био закључен какав је био и претходни. Није више у питању сезонска радна снага,

већ кршење права радника из удруженог рада. И код њиховог пријема на одређено вријеме има неправилности. Уочено је да се удружени рад регулише кроз уговоре о грађанско-правном односу који се често злоупотребљава.

Запажена је неправилна примјена самоуправних споразума код расподеле личних доходака. А што се тиче самоуправне радничке контроле, она је од организације до организације другачије ријешена, па је присутна шароликост у погледу одређивања њеног, дјелокруга, права и обавеза.

Анализа о финансирању запошљавања

За сједницу Скупштине општине, заказану за 31. јул предвиђено је разматрање анализе о финансирању запошљавања, коју је припремила стручна служба Међуопштинске заједнице за запошљавање Херцег-Нови. Извршни одбор предложио је да се у духу закона убрза поступак око конституисања Међуопштинске самоуправне интересне заједнице за запошљавање.

У анализи се оурађује и питање формирања средстава из доприноса за запошљавање, који је једини извор прихода Међуопштинске заједнице. Учешће општине Бу

два у формирању прихода од доприноса за запошљавање, а који се добија по стопи од 0,75 од бруто личних доходака, за период од 1970. до 1974. године било је следеће: 1970. — 14,58%, 1971. — 14,03%, 1972. — 14,20%, 1973. — 14,84%, и 1974. 16,11%. Карактеристично је да је једино код Будве (друге општине које чине Међуопштинску заједницу су Херцег-Нови, Тиват и Котор) забиљежен значајнији пораст овог доприноса, то јест од 14,58% у 1970. години на 16,11% у 1974. години. То је један од показатеља пораста запошљености, а дијелом и да су повећана укупна средства за личне дохотке.

Интересантно је напоменути да је општина Будва у погледу материјалног обезбјеђења (новчане накнаде, доприноси за здравствено и инвалидско осигурање, дјечју заштиту и дјечји додатак) скоро у свим годинама на првом мјесту, иако се ради о просторно и по броју становника најмањој општини: у 1970. години учествовала је 21,18%, 1971. са 28,04%, 1972. са 22,53%, 1973. са 29,61% и 1974. са 38,40%. Међутим, кад се ради о стручном оспособљавању радника и запошљавању приправника онда се наша општина налази на посљедњем мјесту — у 1974. години само са 7,59%. Исти је случај и са студентским кредитима, што је, вјеровано, посљедица мањег броја студентата с нашег подручја у односу на друге општине у 1974. години то учешће износи свега 2,17%, а у Херцег-Новом 49,63%, Котору 33,45% и Тивту 14,75%.

Имајући у виду и стање које је анализа показала дошло се на идеју да се формира Самоуправна интересна заједница за Будву, о чему ће се расправљати на сљедећој заједничкој сједници Скупштине општине.

САМОУПРАВНА ИНТЕРЕСНА ЗАЈЕДНИЦА ЗА ЗАПОШЉАВАЊЕ

Извршни одбор Скупштине општине предложио је оснивање самоуправне интересне заједнице за запошљавање. Делегате њене скупштине, која ће бројати 25 чланова, бираће (по два) ООУР „Авала“ Будва, ООУР „Словенска плажа“, ООУР „Авала“ Бечићи, ООУР „Свети Стефан“, ООУР „Палас“ Петровац и по једног ООУР „Морген“ — домаћа радиност, Заједничке службе „Монтенегротурист“, ООУР „Јадрантурист“, ООУР „РОХ“ и хотел „Парк“, Електродистрибуција, ООУР „Петровац“ Петровац, органи и службе Скупштине општине, Дом здравља и Апотека, све мјесне заједнице. Једног делегата бираће СДК, Инвестициона банка Титоград — Филијала Будва, Југословенска инвестициона банка — Филијала Будва, Завод за социјално осигурање, Центар за заштиту од пожара и занатлије. Школе, Културни центар и „Зета-филм“ бираће, исто тако, заједничког делегата.

Градска музика у Тивту

Пред одлазак на Смотру

У организацији Културно-просвјетне заједнице Црне Горе, Глазбено — просвјетног друштва Тиват, Интересне заједнице за културу и науку и Центра за културу Тиват, 6. јула, у част Дана устанка народа Црне Горе и тридесетогодишњице побједе над фашизмом, у

Тивту је одржан Сусрет дувачких оркестара Црне Горе. Учествовали су оркестри из Титограда, Цетиња, Бара, Херцег-Новог, Бенковића, Будве, Тивта и, као гост, оркестар из Коњица.

Градска музика из Будве наступила је с корачницом „Поздрав Кумров-

цу“ од Смаиловића, акварелом „Кроз сплитску риву“ од Доминиса и корачницом „Проф. Михал“ од Фалеца.

Након завршетка програма, на обали Маршала Тита сви оркестри (око 260 музичара) одсвирали су корачницу: „Моја домовина“ и „Работнички“.

Градска музика одушевила је све присутне, а сам капелник Глазбеног друштва рекао је да је она приредила угодан изненађење за све учеснике и остале слушаоце.

У 1976. години, када ће се прославити седамдесетогодишњица оснивања Градске музике, добро би било да се у споразуму с Културно-просвјетном заједницом Црне Горе, Сусрет организује у Будви, јер би наступ дувачких оркестара из наше Републике био веома интересантан за домаћине и госте који бораве у Будви.

Никша Фабрис

Приходи већи од расхода

Према завршном рачуну буџета општине Будва за прошлу годину остварени приходи већи су од расхода за 9%, односно, у апсолутном износу за 2.437.665,00 динара, која средства су прилијела у буџет за 1975. годину.

Код остваривања прихода, у односу на планирање, било је извјесних одступања по њиховим врстама. На примјер, допринос из личног дохотка подбацио је према планираном скоро за 17%. Додуше, на ову ставку утичу многе околности које се не могу унапријед предвидјети. Исто тако, мање су остварени приходи од доприноса из личног дохотка од пољопривредне дјелатности, затим посебног републичког пореза на промет производа и услуга, пореза на промет непокретности и права. Али, значајно су премашени планирани приходи код пореза и доприноса из личног дохотка, од вршења самосталних дјелатности, пореза из укупног прихода грађана

и други, што је нарочито важно када се ради о ове двије врсте прихода које могу имати утицаја на регулисање социјалних разлика међу грађанима. Позитивна је чињеница да су готово код сваке ставке остварени мањи расходи него што су били предвиђени, што указује на стално присутнуштедњу која карактерише и овогодишњу буџетску потрошњу.

РАСТУ ШТЕДНИ УЛОЗИ

Да су грађани Будве добри штедише може се закључити из извјештаја Филијале Инвестиционе банке Титоград — Будва који је поднијет Скупштини општине.

Само код ове банке индекс пораста домаћих штедних улога по виђењу је 158, а у апсолутном износу та цифра достиже скоро два милиона динара у 1974. години. И штедња на девизним рачунима расте по износу од 136 или у апсолутном износу скоро 5,5 милиона динара.

У извјештају се помињу и жиро рачуни грађана, којих је било у 1974. години 365, а укупан промет износио је 4.769.440,00.

Разрјешења и именовања

Комисија за кадрове, избор и именовање предложила је Скупштини општине да због одласка на нове дужности разрјешити Петра Стругара, општинског друштвеног правобраниоца самоуправљања, и Петка Митровића, директора Службе друштвених прихода, а да именује Милека Дујовића за општинског друштвеног правобраниоца самоуправљања, Ранка Гардашевића за директора Службе друштвених прихода и Петра Стругара за општинског јавног правобраниоца.

ПРЕДСЈЕДНИШТВО ОПШТИНЕ

Комисија за кадрове, избор и именовања утврдила је предлог одлуке о образовању, дјелокругу рада и саставу Председништва општине, које треба да сачињавају председник Скупштине општине, председници вијећа општинских друштвено-политичких организација, председник Извр-

шног одбора Скупштине, секретар Општинског комитета Савеза комуниста и секретар Скупштине општине.

ЗА ПИТАЊА ИНФОРМИСАЊА

Комисија за кадрове, избор и именовања утврдила је предлог одлуке о образовању сталне комисије свих вијећа за питање информисања о раду Скупштине општине. Она треба да прати и изучава систем информисања делегата и делегација основних организација удруженог рада и других самоуправних организација и заједница, као и радних људи и грађана о питањима која се разматрају и о којима одлучују Скупштина општине, њена вијећа и друга тијела. Комисија ће се старати о обезбјеђењу јавности рада Скупштине општине и њених вијећа и тијела.

Поред четири члана које именује Скупштина општине, по једног члана ће делегирати Општинска конференција Социјалистичког савеза, Општинско синдикално вијеће и Издавачки савјет „Приморских новина“.

Извиђачи на Петровој Гори

ОД 1. ДО 10. ЈУЛА Извиђачки одреди „Нико Анђус“ из Будве и „Вукица Митровић-Шуца“ из Петровца учествовали су на Шестој смотри Савеза извиђача Југославије, која је, под покровитељством друга Тита, одржана на Петровој Гори код Карловца у СР Хрватској, гдје се нашло на окупу око 8000 извиђача из свих крајева наше земље. Свака република и покрајина имала је своје насеље, чија су имена симболизовала неки од револуционарних датума или појмова: „13. јул“, „Сутјеска“, „Ужичка република“, „Боро и Рамиз“, „Борис Кидрич“, „Фрушка Гора“, „Владимир Назор“.

Извиђачи из Будве и Петровца први пут су учествовали на великој манифестацији братства и јединства у јубиларној 30-годишњици ослобођења земље и побједе против фашизма.

Вођа пута и тábора, члан Председништва Савеза извиђача Будве, Божо Мартиновић нам је рекао да су 22 извиђача и плаћенике из наше општине у свему оправдали повјерење на Смотри, која је, поред зближавања младих, имала и радни дио који се огледао у извиђачком геслу: „Ништа нас не смије изненадити“.

Извиђачи су посјетили споменике револуције на Кордуну и Петровој Гори, међу којима је најзначајнији Централна партизанска болница кроз коју је у току рата прошло преко 5.000 тешко рањених бораца од којих је више од тла-лазу остало на великом, готово безименом гробљу крај болнице.

На крају Смотре, која је за све била изузетан доживљај, позваљени су извиђачи Црне Горе, њихов старјешина Вучета Недовић и комесар одреда територијалне одбране Божо Мартиновић.

С. П.

ИГРЕ ЈУГА

ПОЗОРИШНЕ ПРЕДСТАВЕ — НАЈЗНАЧАЈНИЈА ДИМЕНЗИЈА ФЕСТИВАЛА

НАЈЗНАЧАЈНИЈУ ДИМЕНЗИЈУ ФЕСТИВАЛА „ИГРЕ ЈУГА“ чине позоришне представе. Тако је било прве и друге године, тако је и овог лета. Организатори су успјели да поред Црногорског народног позоришта, које учествује са „ГОРСКИМ ВИЈЕНЦЕМ“ и „ОГЊИШТЕМ“, ангажују и Хрватско народно казалиште које се публици на Црногорском приморју представља са комедијом „ОНО ВРИЈЕМЕ ПРВЕНСТВА“. Велика „жељ“ становника наше јужне обале за позоришним представама, с једне стране, и велики број домаћих и страних гостију који бораве овдје, с друге стране, чине да су позоришне представе веома посјећене. Највише посјетилаца је, ипак, на чувеној Канли-кули у Херцег-Новом, на летњој позорници у Тивту и у Улцињу. Зачућује слаба посјета у Будви, с обзиром да у њој борави много туриста и да је позориште увијек „радо виђено“. Чини се да су затајили они који организују продају карата и рекламирају представе.

СТО ПРЕДСТАВА „ГОРСКОГ ВИЈЕНЦА“

У Цетињу, на Летњој позорници под Орловим кршем, 16. јула је ансамбл Црногорског народног позоришта извео стоту представу „Горског вијенца“, чији је редитељ Благота Ераковић. То је велики успјех младог титоградског театра, с обзиром да је ово „историческо сбитије при свршетку XVII вијека“ до сада много пута извођено на даскама, са разним глумцима и редитељима.

„Горски вијенац“, чија јединственост је управо у томе, што је, исто тако, многообављајућа зора свитања новије српскохрватске књижевности, као и преображавајући залазак „сунца“ изведен је у Црној Гори (Црногорско народно позориште) 72 пута, од чега је 41 представа дата у Титовграду, а остале у другим мјестима, које је посматрало око 30.000 људи. У Србији је Позориште гостовало (20 пута, и то у Београду, Крушевцу, Аранђеловцу, Чачку, Мајданпеку, Црвенки, Зрењани-

ну и још неким мјестима, гдје је било око 40.000 гледалаца. Двије представе изведене су у Загребу, а по једна у Скопљу и Охриду и Зеници.

— Премијера „Горског вијенца“ изведена је 28. децембра 1973. године, од када је непрестано на репертоару наше куће — каже Мишко Вугделић, шеф за рекламу и пропаганду. — Учествовали смо на многим значајним манифестацијама као што су: смотра „Мермер и звуци“ у Аранђеловцу, на свечаностима у Крагујевцу, „Охридском лџету“, „Играма југа“... Треба напоменути да је сценограф представе, архитекта Велибор Радоњић, добитник овогодишње тринаесетојулске награде.

„ОГЊИШТЕ“ — ПЕДЕСЕТ ПУТА

Млади црногорски драмски писац Жарко Команин је са драмом „Огњиште“ побрао доста аплауза на овогodiшњем „Стеријином позорју“. То је дјело у којем, како рече Петар Цацић, Ко-

манину полази за руком у драми, оно што Лалићу успијева у приповијесној и романијерској прози. У „Огњишту“ је Команин изванредно пренио антички мотив Антигоне у наше вријеме и простор, што драму чини универзалном, која ће и у будућем времену и простору пронаћи свог читаоца и гледаоца.

Та „мозаична“ драмска форма, везана, условно речено, сонговима, како рече редитељ Благота Ераковић, има понешто од класичне драмске форме, познате још од старих Грка, а и од савремене, коју је почео Брехт. У том раскораку тоталне идентификације и отуђења је и особеност драматургије Жарка Команина.

„Огњиште“ је Црногорско народно позориште за шест мјесеци, од премијере, извело педесет пута.

— Веома сам задовољан досадашњим представама — каже редитељ „Огњишта“ Благота Ераковић. — Желим да ова драма доживи и стото извођење, и мислим да ће то бити могуће, с обзиром да за идућу годину имамо више позива за гостовања у нашој земљи.

Ова драма чији јунаци „добровољно пристају на сопствену негацију, чак и на смрт, само да би, у раскораку дужности и осјећања, победило нешто треће — разум“, веома је добро оцијењена на „Стеријиним позорју“. Драгици Томас, која тумачи сложени лик Јоване, кћерке Мркојевића, припала је Стеријина награда за глуму, награда публике за најбоље глумачко остварење и награ-

да Културног центра студената и омладине Новог Сада за најбољу женску улогу, док је Стеријина награда за музику припала Бору Таминићу, композитору музике за ову представу.

АПЛАУЗИ ХРВАТСКОМ НАРОДНОМ КАЗАЛИШТУ

Још једну снажну представу имали су прилике да посматрају грађани и гости Црногорског приморја у оквиру „Игара југа“. Комедија Цасона Милера „Оно вријеме првенства“ прво је изведена у Будви, а затим у Никшићу, Цетињу, Петровцу, Херцег-Новом и Тивту.

Хрватско народно казалиште и његов редитељ Петар Шарчевић, побрали су

велике аплаузе за извођење ове комедије у којој Милер, настављајући најбоље традиције америчког реалистичког театра, у једноставној и динамичној фабули приказује друштвену свакидашњицу, обичне људе у тренуцима њиховог суочавања с истином о себи.

Ово дјело младог америчког аутора, освојило је Награду њујоршких драмских критичара за 1972. годину. Публика је у Америци одушевљено примила ову комедију, која се на Бродвеју давала непрекидно годину дана. Искусни редитељ Петар Шарчевић и његова петочлана глумачка екипа дјеловали су на нивоу познатог сценског професионализма и рутине.

С. Греговић

На основу члана 21. Статута Фонда за стипендирање ученика и студената Скупштине општине Будва, Управни одбор Фонда

расписује

КОНКУРС

за додјелу стипендија ученицима и студентима

1. У школској 1975/76. години додјеливаће се стипендије редовним ученицима и студентима из средстава Фонда за стипендирање ученика и студената општине Будва.

2. Право на додјеливање стипендије имају редовни ученици и студенти који испуњавају услове овог конкурса, и то:

— да су стално настањени на територији општине Будва,

— ако му приходи не прелазе 1.200 динара мјесечно по члану домаћинства (укључујући прихода од пољопривреде, лични доходак, пензије, инвалидине, приходе од имовине и имовинских права, као и остале приходе,

— ако не добије стипендију или кредит од другог даваоца;

— првенство за добијање стипендије имају ученици и студенти који постижу боље резултате у учењу, а немају довољно материјалних средстава за редовно школовање.

3. Висина стипендије одређује се Самоуправним споразумом о стипендирању ученика и студената општине Будва и Одлуком Управног одбора Фонда.

4. Молбе за учешће на конкурс за додјелу стипендија примаће се од 25. јула до 25. августа 1975. године у канцеларији Фонда за стипендирање ученика и студената општине Будва (канцеларија бр. 4 у згради Скупштине општине Будва).

Уз молбу треба приложити:

— Увјерење о приходима у породици,

— препис свједочанства о завршеној години школовања и

— потврду школе о упису за 1975/76. школску годину, односно потврду да је редован ученик или студент.

Неуредна и непотпуна документа и молбе неће се разматрати.

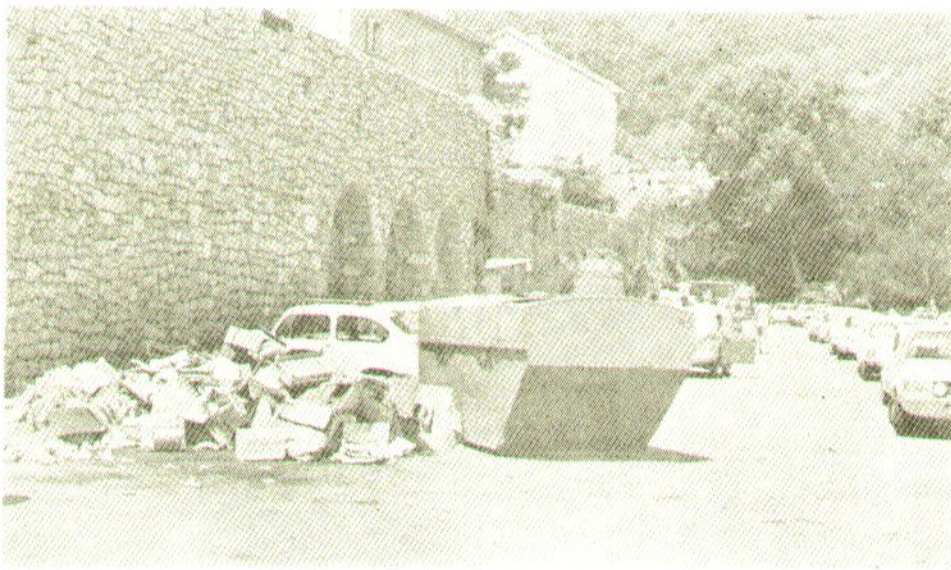
5. О резултатима конкурса учесници ће бити писмено обавијештени лично и преко огласних таблица у Општини Будва.

6. Конкурс је отворен од 25. јула до 25. августа 1975. године.

ФОНД ЗА СТИПЕНДИРАЊЕ
УЧЕНИКА И СТУДЕНАТА ОПШТИНЕ БУДВА

КАМЕРА ОПТУЖУЈЕ

КОМУНАЛЦИ, ГДЈЕ СТЕ?

ПРЕМА СНИМКУ начињеном у непосредној близини Експрес-ресторана, не би се рекло да је он снимљен у Будви, а још мање у једној главне туристичке сезоне, већ ко зна гдје и када.

Комуналци — одговорни за овакав „туристички украс“ — још, по свој прилици, нијесу видјели ову слику, па их, ево, подсјећамо.

В. Ракочевић